

Dokument na schôdzu

A8-0283/2017

5.9.2017

SPRÁVA

o riešení problému znižujúceho sa priestoru občianskej spoločnosti v
rozvojových krajinách
(2016/2324(INI))

Výbor pre rozvoj

Spravodajkyňa: Teresa Jiménez-Becerril Barrio

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko (*):
Francisco Assis, Výbor pre zahraničné veci

(*) Pridružený výbor – článok 54 rokovacieho poriadku

OBSAH

	Strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
STANOVISKO VÝBORU PRE ZAHRANIČNÉ VECI.....	15
INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE	21
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE	22

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o riešení problému znižujúceho sa priestoru občianskej spoločnosti v rozvojových krajinách (2016/2324(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 21 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ),
- so zreteľom na článok 208 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na článok 7 ZFEÚ, ktorým sa potvrdzuje, že EÚ by mala „zabezpečovať vzájomný súlad medzi svojimi politikami a činnosťami, zohľadňujúc všetky svoje ciele“,
- so zreteľom na Chartu Organizácie Spojených národov,
- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv a ostatné zmluvy a nástroje Organizácie Spojených národov (OSN) týkajúce sa ľudských práv, najmä na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach a Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, ktoré boli prijaté 16. decembra 1966 v New Yorku, a na dohovor Organizácie Spojených národov o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien z roku 1979,
- so zreteľom na samit OSN o trvalo udržateľnom rozvoji a na výsledný dokument, ktorý prijalo Valné zhromaždenie OSN 25. septembra 2015 pod názvom Transformujeme náš svet: program trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030¹,
- so zreteľom na Európsky konsenzus o rozvoji,
- so zreteľom na Globálnu stratégiu pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie – Spoločná vízia, spoločný postup: silnejšia Európa, ktorý v júni 2016 predložila podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku²,
- so zreteľom na akčný plán pre ľudské práva a demokraciu na obdobie rokov 2015 – 2019, ktorý Rada prijala 20. júla 2015³,
- so zreteľom na plán spolupráce EÚ s organizáciami občianskej spoločnosti,
- so zreteľom na Dohodu o partnerstve medzi členmi skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej, podpísanú v Cotonou 23. júna 2000 (Dohoda z Cotonou), a jej revíziu z rokov 2005 a 2010,
- so zreteľom na Kódex dobrej praxe občianskej participácie v rozhodovacích procesoch,

¹ http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

² Dokument Rady 10715/16 10715/16.

³ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10897-2015-INIT/sk/pdf>

ktorý bol prijatý na Konferencii medzinárodných mimovládnych organizácií 1. októbra 2009,

- so zreteľom na berlínske vyhlásenie z výročného zasadnutia základnej skupiny pôsobiacej v rámci platformy občianskej spoločnosti pre konsolidáciu mieru a posilnenie štátu, ktoré sa konalo od 6. do 9. júla 2016,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 233/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa ustanovuje nástroj financovania rozvojovej spolupráce na obdobie 2014 – 2020¹, a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 230/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa ustanovuje nástroj na podporu stability a mieru²,
- so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2015/323 z 2. marca 2015 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond³ a vyhlásenie I Dohody z Cotonou („Spoločné vyhlásenie o účastníkoch partnerstva“),
- so zreteľom na článok 187 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (nariadenie o rozpočtových pravidlách)⁴,
- so zreteľom na viacročný orientačný program nástroja rozvojovej spolupráce na obdobie 2014 – 2020 pre organizácie občianskej spoločnosti a miestne orgány⁵,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 12. septembra 2012 s názvom Korene demokracie a trvalo udržateľného rozvoja: spolupráca Európy s občianskou spoločnosťou v oblasti vonkajších vzťahov (COM(2012)0492),
- so zreteľom na rezolúciu Rady OSN pre ľudské práva z 27. júna 2016 o priestore občianskej spoločnosti⁶,
- so zreteľom na výročnú správu EÚ o ľudských právach a demokracii vo svete a politike EÚ na rok 2015,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 26. októbra 2016 o zodpovednosti spoločnosti za vážne porušovania ľudských práv v tretích krajinách⁷,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 4. októbra 2016 o budúcnosti vzťahov medzi štátmi AKT a EÚ po roku 2020⁸,
- so zreteľom na usmernenia Európskej únie o ľudských právach vrátane usmernení EÚ o ochrancoch ľudských práv a usmernení EÚ v oblasti presadzovania a ochrany slobody

¹ Ú. v. EÚ L 77, 15.3.2014, s. 44.

² Tamže, s. 77.

³ Ú. v. EÚ L 58, 3.3.2015, s. 17.

⁴ Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012 s. 77.

⁵ C(2014)4865 final.

⁶ A/HRC/32/L.29.

⁷ Prijaté texty, P8_TA(2016)0405.

⁸ Prijaté texty, P8_TA(2016)0371.

náboženského vyznania alebo viery, ktoré Rada prijala 24. júna 2013,

- so zreteľom na usmernenia pre medziparlamentné delegácie Európskeho parlamentu týkajúce sa presadzovania ľudských práv a demokracie počas ich návštev v krajinách mimo EÚ¹,
- so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 9. októbra 2013 s názvom Posilnenie postavenia miestnych orgánov v partnerských krajinách v záujme lepšej správy vecí verejných a účinnejšieho dosahovania výsledkov v oblasti rozvoja,
- so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 24. februára 2015 s názvom Dôstojný život pre všetkých: od vízie k spoločným opatreniam,
- so zreteľom na správu vysokého komisára OSN pre ľudské práva z 11. apríla 2016 o praktických odporúčaniach pre vytvorenie a zachovanie bezpečného a priaznivého prostredia pre občiansku spoločnosť, ktoré vychádzajú z osvedčených postupov a získaných skúseností², a na správy osobitného spravodajcu OSN o práve na pokojné zhromažďovanie a práve na združovanie,
- so zreteľom na Správu o globálnych rizikách 2017 Svetového ekonomického fóra³,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. februára 2017 o revízii Európskeho konsenzu o rozvoji⁴,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 22. novembra 2016 o zvyšovaní účinnosti rozvojovej spolupráce⁵,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. júna 2016 o správe EÚ o súdržnosti politík v záujme rozvoja za rok 2015⁶,
- so zreteľom na hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. mája 2016 o následných opatreniach a preskúmaní programu trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030⁷,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 22. októbra 2013 o miestnych orgánoch a občianskej spoločnosti: zapojenie Európy do podpory trvalo udržateľného rozvoja⁸,
- so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre rozvoj a stanovisko Výboru pre zahraničné veci (A8-

¹ <http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201203/20120329ATT42170/20120329ATT42170EN.pdf>

² A/HRC/32/20.

³ http://www3.weforum.org/docs/GRR17_Report_web.pdf

⁴ Prijaté texty, P8_TA(2017)0026.

⁵ Prijaté texty, P8_TA(2016)0437.

⁶ Prijaté texty, P8_TA(2016)0246.

⁷ Prijaté texty, P8_TA(2016)0224.

⁸ Prijaté texty, P7_TA(2013)0432.

0283/2017),

- A. keďže článok 21 ZEÚ stanovuje, že činnosť Únie na medzinárodnej scéne – ktorá zahŕňa aj rozvojovú spoluprácu – sa musí riadiť zásadami demokracie, právneho štátu, univerzálnosti a nedeliteľnosti ľudských práv a základných slobôd;
- B. keďže občianska spoločnosť predstavuje popri verejnom a súkromnom sektore tretí sektor zdravej a slušnej spoločnosti; keďže občianska spoločnosť zahŕňa mimovládne a neziskové organizácie, ktoré pôsobia vo verejnom živote, vyjadrujú záujmy a hodnoty svojich členov a ďalších osôb a vychádzajú pritom z etických, kultúrnych, politických, vedeckých, náboženských či filantropických úvah;
- C. keďže občianska spoločnosť zohráva ústrednú úlohu pri budovaní a posilňovaní demokracie, monitorovaní právomoci štátu a presadzovaní dobrej správy vecí verejných, transparentnosti a zodpovednosti; keďže prítomnosť organizácií občianskej spoločnosti ako živej sily v spoločnosti má zásadný význam, pretože zabezpečujú potrebnú mocenskú protiváhu tým, že zohrávajú úlohu sprostredkovateľa a mediátora medzi obyvateľstvom a štátom a plnia funkciu strážcov demokracie; keďže početné skupiny občianskej spoločnosti sa usilujú zapojiť do procesu reformy ústavy s cieľom chrániť demokratické zásady a inštitúcie;
- D. keďže organizácie občianskej spoločnosti zahŕňajú široké spektrum ľudských práv vrátane práva na rozvoj, vzdelanie a rodovú rovnosť a vykonávajú činnosť aj v sociálnej a environmentálnej oblasti; keďže do občianskej spoločnosti patrí široké a rôznorodé spektrum skupín a cieľov vrátane nielen organizácií občianskej spoločnosti, ale aj MVO, skupín zaoberajúcich sa ľudskými právami a komunitných skupín, náboženských združení a spoločenstiev, organizácií na ochranu osôb so zdravotným postihnutím, sociálnych hnutí a odborov, organizácií pôvodných obyvateľov, nadácií a organizácií zastupujúcich ohrozené, diskriminované a marginalizované osoby;
- E. keďže Dohoda z Cotonou uznáva občiansku spoločnosť ako kľúčového aktéra spolupráce medzi štátmi EÚ a AKT; keďže ukončenie platnosti dohody v roku 2020 poskytuje príležitosť na preskúmanie partnerstva a ďalšie rozšírenie účasti organizácií občianskej spoločnosti;
- F. keďže organizácie občianskej spoločnosti sa stali významnými subjektmi v oblasti globálnej rozvojovej pomoci, najmä pokiaľ ide o zabezpečovanie základných sociálnych služieb, verejné povedomie, podporu demokracie, ľudských práv a dobrej správy vecí verejných, mierové a inkluzívne spoločnosti, posilňovanie odolnosti osôb, rodín a miestnych spoločenstiev, boj proti násilnému extrémizmu a reakciu na humanitárne krízy;
- G. keďže, ako to vo svojich protokoloch a postupoch uznávajú medzinárodné inštitúcie, cirkvi, náboženské spoločenstvá a združenia, ako aj iné organizácie založené na náboženskom vyznaní alebo viere, patria medzi popredné subjekty, ktoré dlhodobo v teréne poskytujú rozvojovú a humanitárnu pomoc;
- H. keďže viacročný orientačný program nástroja rozvojovej spolupráce na obdobie 2014 – 2020 v rámci tematického programu pre organizácie občianskej spoločnosti a miestne orgány zahŕňa ako prierezový prvok podporu prostredia priaznivého pre organizácie

občianskej spoločnosti a miestne orgány; keďže cieľom tohto programu je posilniť hlas organizácií občianskej spoločnosti a ich účasť na rozvojovom procese partnerských krajín a podporovať politický, sociálny a hospodársky dialóg;

- I. keďže EÚ je najväčším darcom pre miestne organizácie občianskej spoločnosti v rozvojových krajinách a najdôležitejším subjektom v oblasti ochrany organizácií občianskej spoločnosti a obhajcov ľudských práv, a to na základe využívania a uplatňovania škály nástrojov a politik vrátane európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva (EIDHR), tematického programu nástroja rozvojovej spolupráce pre organizácie občianskej spoločnosti a miestne orgány verejnej správy, Európskej nadácie na podporu demokracie, plánov pre občiansku spoločnosť, ktoré boli prijaté v 105 krajinách, a strategických dokumentov pre jednotlivé krajiny;
- J. keďže počas uplynulého desaťročia bol zaznamenaný nárast občianskej spoločnosti na celom svete z hľadiska objemu, záberu, zloženia i vplyvu; keďže v rovnakom čase sa v rastúcom počte rozvojových i rozvinutých krajín zvýšila intenzita represívnych a silových opatrení voči organizáciám občianskej spoločnosti a ich aktivitám;
- K. keďže navyše v niektorých prípadoch nemusí byť v programoch, ktoré stanovujú medzinárodní darcovia, dôraz kladený na skutočné potreby organizácií občianskej spoločnosti, ktoré sú činné v teréne;
- L. keďže podľa správy o stave občianskej spoločnosti z roku 2016 bol rok 2015 pre občiansku spoločnosť bezútešným rokom, keďže vo viac ako stovke krajín boli občianske práva vážne ohrozované; keďže táto správa sa osobitne dotýka regiónov subsaharskej Afriky a Blízkeho východu a severnej Afriky (MENA), ktoré sú častejšie vystavené politickému stresu, konfliktom a nestabilite;
- M. keďže rastúci počet štátov zasahuje právnymi či administratívnymi prostriedkami proti organizáciám občianskej spoločnosti, okrem iného prijímaním reštriktívnych zákonov, limitov financovania, prísnych postupov udeľovania licencií a represívnych daní;
- N. keďže v posledných rokoch znepokojivo pribúdajú správy o prenasledovaní, zavražďovaní, označovaní za „zahraničných agentov“, svojvoľnom zatýkaní či zadržovaní zamestnancov organizácií občianskej spoločnosti, obhajcov ľudských práv, členov odborových organizácií, právnikov, intelektuálov, novinárov a náboženských vodcov a zvyšuje sa počet obetí týrania a násillia; keďže v niektorých krajinách k tomu dochádza úplne bezrestne a niekedy aj s podporou alebo so súhlasom orgánov;
- O. keďže ľudské práva sú univerzálne a neodňateľné, nedeliteľné, vzájomne závislé a prepojené; keďže schopnosť občianskej spoločnosti konať závisí od uplatňovania základných slobôd vrátane slobody združovania, pokojného zhromažďovania, prejavu, myslenia, svedomia, náboženského vyznania alebo presvedčenia a slobodného prístupu k informáciám;
- P. keďže existuje súvislosť medzi oslabenou občianskou spoločnosťou, obmedzeným politickým a občianskym priestorom, zvýšenou korupciou, sociálnou a rodovou nerovnosťou, nízkou úrovňou ľudského a sociálno-ekonomického rozvoja, ako aj nestabilitou a konfliktmi;

- Q. keďže všetky dôveryhodné a účinné opatrenia EÚ reagujúce na zmenšovanie občianskeho priestoru si vyžadujú presné a včasné posúdenie a pochopenie hrozieb a faktorov, ktoré obmedzenia vyvolali; keďže podmienkou takejto reakcie je aj koordinácia rozvojovej a politickej spolupráce s cieľom zabezpečiť súlad medzi všetkými vonkajšími i vnútornými nástrojmi vyslaním spoločného odkazu o význame slobodne fungujúcej občianskej spoločnosti, ako aj spolupráca na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni;
- R. keďže program trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030, a najmä ciele trvalo udržateľného rozvoja č. 16 a 17, stanovujú, že je potrebné rozšíriť spoluprácu s občianskou spoločnosťou ako kľúčovým partnerom a faktorom pri podpore, vykonávaní a prieskume cieľov trvalo udržateľného rozvoja a následných opatreniach súvisiacich s týmito cieľmi;
1. domnieva sa, že skutočne nezávislá, rôznorodá, pluralitná a prekvitajúca občianska spoločnosť má kľúčový význam pre rozvoj a stabilitu krajiny, zabezpečenie demokratickej konsolidácie, sociálnej spravodlivosti, dodržiavania ľudských práv a budovanie inkluzívnej spoločnosti, z ktorej nie je nik vylúčený; ďalej pripomína, že občianska spoločnosť zohráva zásadnú úlohu pri dosahovaní cieľov trvalo udržateľného rozvoja;
 2. vyzdvihuje ústrednú úlohu občianskej spoločnosti na celom svete pri podpore demokracie, zabezpečovaní oddelenia pilierov moci a pri podpore transparentnosti, zodpovednosti a riadnej správy vecí verejných, najmä v boji proti korupcii a násilnému extrémizmu, ako aj jej priamy vplyv na hospodársky a ľudský rozvoj krajiny, ako aj udržateľnosť životného prostredia;
 3. vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že uzatváranie priestoru občianskej spoločnosti v rozvojových krajinách prebieha neustále komplexnejším a dômyselnejším spôsobom, proti ktorému sa ťažko bojuje a ktorý sa prejavuje legislatívnymi a daňovými opatreniami, obmedzovaním financovania, zvýšenou byrokraciou, požiadavkami na podávanie správ, bankovými opatreniami, kriminalizáciou a stigmatizovaním zástupcov organizácií občianskej spoločnosti, hanobením, všetkými formami obťažovania, represiou vykonávanou online a obmedzovaním prístupu na internet, cenzúrou, svojvoľným zadržiavaním, rodovo podmieneným násilím, mučením a vraždami, najmä v štátoch zasiahnutých konfliktom; trvá na tom, že treba vystupovať proti taktike marginalizácie kritických hlasov, ktorú uplatňujú vládne i nevládne subjekty;
 4. vyjadruje znepokojenie nad tým, že organizácie občianskej spoločnosti, ktoré sú oprávnené prijímať finančné prostriedky zo zahraničia, môžu byť označené za zahraničných agentov, čo ich stigmatizuje a výrazne zvyšuje riziká, ktorým čelia; žiada EÚ, aby posilnila svoje nástroje a politiky v oblasti budovania inštitúcií a právneho štátu a zahrnula do nich účinné kritériá pre zodpovednosť a boj proti beztrestnosti za svojvoľné zatýkanie, policajné násilie, mučenie obhajcov ľudských práv a iné zlé zaobchádzanie s nimi, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že ženy a muži prežívajú takéto zaobchádzanie odlišne;
 5. zdôrazňuje, že zmenšovanie priestoru občianskej spoločnosti je celosvetovým javom, ktorý nepostihuje len rozvojové krajiny, ale stále viac sa objavuje aj v tradičných demokraciách a krajinách so strednými a vysokými príjmami vrátane členských štátov

EÚ a u niektorých jej najbližších spojencov; žiada EÚ a jej členské štáty, aby išli príkladom a dôsledne presadzovali základné práva občianskej spoločnosti a zamerali sa na negatívne trendy v tejto oblasti;

6. trvá na tom, že štáty majú primárnu zodpovednosť a povinnosť chrániť všetky ľudské práva a základné slobody všetkých osôb a sú povinné vytvárať politické, právne a administratívne prostredie priaznivé pre slobodnú a fungujúcu občiansku spoločnosť, v ktorej je zaručené jej slobodné a bezpečné fungovanie, ako aj prístup k finančným prostriedkom vrátane financovania zo zahraničných zdrojov;
7. žiada EÚ, aby uznala, že vládam, politickým stranám, parlamentom a administratívam v prijímajúcich krajinách treba poskytnúť usmernenia k vypracovaniu stratégií, ktorých cieľom je vytvoriť náležité právne, správne a politické prostredie, ktoré umožní organizáciám občianskej spoločnosti účinne fungovať;
8. vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že na celom svete rastie počet útokov na obhajcov ľudských práv; vyzýva EÚ, najmä podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (PK/VP), aby prijali politiku, ktorá bude systematicky a jednoznačne odsudzovať vraždy obhajcov ľudských práv a akékoľvek pokusy o násilie páchané voči nim, o ich prenasledovanie, ohrozovanie, obťažovanie, násilné zmiznutie, väznenie či svojvoľné zatýkanie, aby odsúdili tých, ktorí sa takýchto činov dopúšťajú alebo ich tolerujú, a aby zintenzívnili verejnú diplomaciu tým, že budú otvorene a jednoznačne podporovať obhajcov ľudských práv; vyzýva delegácie EÚ a diplomatické zastúpenia členských štátov, aby aj naďalej aktívne podporovali obhajcov ľudských práv, najmä systematickým sledovaním súdnych konaní, návštevami obhajcov ľudských práv vo väzení a prípadne vydávaním vyhlásení k jednotlivým prípadom;
9. domnieva sa, že v prípadoch rýchleho a dramatického zmenšovania priestoru občianskej spoločnosti by mali členské štáty udeliť postihnutým MVO v oblasti ľudských práv či jednotlivým obhajcom ľudských práv verejné uznanie na vysokej úrovni za ich prácu, napríklad tak, že ich navštívia počas oficiálnych návštev;
10. nabáda Komisiu, aby vypracovala usmernenia v súvislosti so slobodou pokojného zhromažďovania a slobodou združovania; žiada EÚ, aby v plnej miere vykonávala svoje stratégie v oblasti ľudských práv pre jednotlivé krajiny, aby zaviedla monitorovacie nástroje na účinné spoločné vykonávanie usmernenia EÚ o ochrancoch ľudských práv a aby zabránila medzerám v systéme ochrany a zaručila uplatňovanie sankcií za závažné porušovanie ľudských práv;
11. pripomína, že občianska spoločnosť zohráva dôležitú úlohu pri podpore slobody myslenia, svedomia, náboženského vyznania a viery, a opätovne zdôrazňuje svoju podporu vykonávaniu usmernení EÚ v oblasti presadzovania a ochrany slobody náboženského vyznania a viery;
12. zdôrazňuje, že je mimoriadne dôležité upevniť vzťah organizácií občianskej spoločnosti s občanmi a štátom s cieľom dosiahnuť skutočné zastúpenie spoločentiev a volebných obvodov vrátane žien a organizácií na ochranu práv žien a všetkých zraniteľných skupín, ako aj s cieľom pomôcť zvýšiť účinnosť a zodpovednosť štátu pri zaisťovaní rozvoja a dodržiavaní všetkých ľudských práv;

13. víta dlhodobý záväzok a podporu, ktorú EÚ poskytuje občianskej spoločnosti v rozvojových krajinách, a opakuje svoju jednoznačnú výzvu, aby sa podpora a finančné prostriedky EÚ vynakladané na vytváranie slobodného prostredia priaznivého pre občiansku spoločnosť na celoštátnej a miestnej úrovni naďalej poskytovali a boli ešte zvýšené, a to aj prostredníctvom ročného programovania; žiada EÚ, aby diverzifikovala a maximalizovala spôsoby a mechanizmy financovania aktérov občianskej spoločnosti tým, že zohľadní ich osobitný charakter, a aby pritom neobmedzila ich manévrovací priestor alebo počet potenciálnych partnerov;
14. vyzýva EÚ, aby zabezpečila využívanie finančných prostriedkov EÚ na dlhodobú podporu, ako aj na núdzové zásahy, s cieľom pomôcť najmä ohrozeným aktivistom občianskej spoločnosti;
15. pripomína, že občiansku účasť a silu občianskej spoločnosti treba posudzovať ako ukazovatele demokracie; dôrazne nabáda, aby boli do každej medziparlamentnej diskusie o demokracii zahrnutí členovia organizácií občianskej spoločnosti a aby bola občianska spoločnosť zapojená do konzultácií o všetkých právnych predpisoch, ktoré sa jej dotýkajú;
16. žiada EÚ, aby aj naďalej vyvíjala činnosť zameranú na prehĺbenie autonómie občianskeho priestoru, a to nielen vykonávaním svojich rozvojových politík a politík v oblasti ľudských práv, ale aj zahrnutím všetkých ostatných vnútorných a vonkajších politík, vrátane spravodlivosti, vnútorných vecí a obchodnej a bezpečnostnej politiky, v súlade so zásadou súdržnosti politík v záujme rozvoja;
17. varuje EÚ a jej členské štáty pred zhovievavejším prístupom k zmenšovaniu priestoru občianskej spoločnosti a ďalším otázkam v oblasti ľudských práv v prípade, ak ide o krajiny, s ktorými EÚ spolupracuje na riešení otázok migrácie; zdôrazňuje, že zmenšovanie priestoru občianskej spoločnosti a porušovanie ľudských práv môže prispievať k nútenej migrácii;
18. zdôrazňuje, že riešenie problému znižujúceho sa priestor občianskej spoločnosti si vyžaduje jednotný a konzistentný prístup vo vzťahu EÚ k tretím krajinám; žiada EÚ a jej členské štáty, aby sa aktívne zaoberali základnými príčinami znižujúceho sa priestoru občianskej spoločnosti, a to najmä tým, že budú systematicky podporovať slobodnú a zodpovednú angažovanosť organizácií občianskej spoločnosti a ich zapojenie do dvojstrannej a mnohostrannej spolupráce ako partnerov v rámci politického, hospodárskeho a sociálneho dialógu; žiada v tejto súvislosti EÚ, aby vzala do úvahy rôznu veľkosť, kapacitu a odbornosť organizácií občianskej spoločnosti;
19. nabáda EÚ, aby prevzala úlohu sprostredkovateľa a podporovala inštitucionálne mechanizmy a iniciatívy s účasťou mnohých zainteresovaných strán v oblasti posilňovania dialógu a aby vytvárala pevnejšie a širšie koalície a partnerstvá medzi vládami, organizáciami občianskej spoločnosti, miestnymi orgánmi a súkromným sektorom rozvojových krajín, a to v prostredí priaznivom pre občiansku spoločnosť; zdôrazňuje dôležitosť bezpečného priestoru pre takéto dialógy;
20. žiada EÚ, aby monitorovala opatrenia proti terorizmu, ako aj aspekty právnych úprav v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a transparentnosti a aby zabezpečila, aby neobsahovali nezákonné limity pre financovanie a aktivity organizácií občianskej spoločnosti;

spoločnosti; v tejto súvislosti znovu pripomína, že odporúčania Finančnej akčnej skupiny (FATF) by sa nemali vykladať a uplatňovať spôsobom, ktorý neprímerane obmedzuje priestor občianskej spoločnosti;

21. pripomína, že súkromný sektor je kľúčovým partnerom pri dosahovaní cieľov trvalo udržateľného rozvoja a zohráva dôležitú úlohu pri podpore priestoru občianskej spoločnosti a presadzovaní priaznivého prostredia pre organizácie občianskej spoločnosti a odborové organizácie, najmä opätovným potvrdzovaním sociálnej zodpovednosti podnikov a povinnosti náležitej starostlivosti v dodávateľských reťazcoch, a využívaním verejno-súkromných partnerstiev;
22. znovu pripomína povinnosť súkromného sektora dodržiavať ľudské práva, ako aj najprísnejšie sociálne a environmentálne normy; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby sa aj naďalej aktívne zapájali do úsilia OSN o vypracovanie medzinárodnej zmluvy, podľa ktorej budú podniky zodpovedné za každé zapojenie do porušovania ľudských práv, a aby zaviedli posudzovanie rizika v oblasti ľudských práv pre verejné obstarávania a investície;
23. vyzýva EÚ, aby zaviedla právne vynútiteľnú povinnosť náležitej starostlivosti v oblasti ľudských práv pre podnikateľské aktivity, ktoré spoločnosti so sídlom v EÚ vykonávajú v tretích krajinách;
24. vyjadruje presvedčenie, že obchodné a investičné dohody uzatvorené EÚ a jej členskými štátmi nesmú priamo ani nepriamo mariť presadzovanie a ochranu ľudských práv a priestoru občianskej spoločnosti v rozvojových krajinách; domnieva sa, že záväzné doložky o ľudských právach v obchodných dohodách sú vplyvným nástrojom na otváranie priestoru občianskej spoločnosti; vyzýva Komisiu, aby posilnila úlohu aktérov občianskej spoločnosti v inštitúciách, ktoré sa zaoberajú obchodnými dohodami, vrátane domácich poradných skupín a poradných výborov dohôd o hospodárskom partnerstve (DHP);
25. vyzýva Komisiu, aby vypracovala rámec pre monitorovanie nástrojov na financovanie vonkajšej činnosti s osobitným zreteľom na ľudské práva;
26. vyzýva Komisiu a ESVČ, aby stanovili najlepšie postupy a vypracovali jasné kritériá a ukazovatele pre znižujúci sa priestor občianskej spoločnosti v kontexte akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu a preskúmania európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva (EIDHR) v polovici trvania s cieľom zistiť skutočný pokrok.
27. vyzýva všetkých aktérov EÚ, aby na viacstranných fórach účinnejšie presadzovali posilnenie medzinárodného právneho rámca na podporu demokracie a ľudských práv okrem iného spoluprácou s mnohostrannými organizáciami ako je OSN vrátane osobitných postupov OSN a mechanizmu všeobecného pravidelného preskúmania (UPR) Rady OSN pre ľudské práva a s regionálnymi organizáciami, ako sú Organizácia amerických štátov (OAS), Africká únia (AÚ), Združenie národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN), Liga arabských štátov (LAS) a pracovná skupina Spoločenstva demokracií pre umožnenie činnosti a ochranu občianskej spoločnosti; pripomína, že je dôležité, aby Únia začala so všetkými partnerskými krajinami inkluzívny dialóg o ľudských právach, a to s účasťou organizácií občianskej spoločnosti; vyzýva Úniu aj jej členské štáty, aby posilnili svoje programy týkajúce sa dobrej správy vecí verejných s tretími krajinami a

- podporovali výmenu osvedčených postupov v oblasti zapojenia organizácií občianskej spoločnosti do rozhodovacieho procesu a ich účasti na ňom; považuje za potrebné podporovať trojstranný dialóg medzi vládami, EÚ a organizáciami občianskej spoločnosti, a to aj o zložitých otázkach, ako je bezpečnosť a migrácia;
28. požaduje vytvorenie mechanizmu monitorovania znižujúceho sa priestoru a včasného varovania v spolupráci s príslušnými inštitúciami EÚ, ktorý dokáže monitorovať hrozby namierené voči priestoru občianskej spoločnosti a obhajcom ľudských práv a vyslať varovanie vždy, keď budú k dispozícii dôkazy o tom, že rozvojová krajina pripravuje prijatie nových závažných obmedzení občianskej spoločnosti, alebo keď vláda využíva vládou organizované mimovládne organizácie, aby predstierala existenciu nezávislej občianskej spoločnosti, a to s cieľom, aby EÚ bola schopná reagovať skôr, koordinovane a konkrétne;
 29. vyzýva EÚ, aby zvýšila podporu plnému zapojeniu a posilneniu postavenia menších a ďalších zraniteľných skupín, napríklad osôb so zdravotným postihnutím, pôvodného obyvateľstva a izolovaných obyvateľov do kultúrnych, sociálnych, hospodárskych a politických procesov; vyzýva v tejto súvislosti štáty, aby zabránili tomu, aby ich právne predpisy a politiky komplikovali týmto osobám uplatňovanie svojich ľudských práv, ako aj vykonávanie aktivít občianskej spoločnosti, ktorá ich práva bráni;
 30. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v súčasnosti, keď je celosvetový terorizmus na vzostupe, chýbajú organizácie, ktoré by pomáhali obetiam terorizmu v tretích krajinách; zdôrazňuje preto naliehavú potrebu vytvoriť pre takéto organizácie bezpečné prostredie, aby mohli chrániť obeť terorizmu;
 31. vyzdvihuje mimoriadne dôležitú úlohu, ktorú z hľadiska sociálneho pokroku zohrávajú ženy a organizácie v oblasti práv žien vrátane mládežníckych hnutí; žiada EÚ, aby trvala na tom, že je potrebné podporovať posilnenie postavenia žien a vytvorenie bezpečného a priaznivého prostredia pre ženské organizácie občianskej spoločnosti a obhajcov práv žien a zamerať sa na konkrétne formy rodovo motivovaného útlaku, a to najmä v konfliktných regiónoch;
 32. zdôrazňuje význam aktívnej podpory politík a opatrení, ktoré sa týkajú práv žien vrátane sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv;
 33. opätovne zdôrazňuje význam systematického začleňovania prístupu založeného na ľudských právach do rozvojovej politiky EÚ s cieľom integrovať zásady ľudských práv a právneho štátu do rozvojovej činnosti EÚ, ako aj časového zladenia činností týkajúcich sa ľudských práv a rozvojovej spolupráce;
 34. pripomína dôležitosť regionálnej spolupráce pre posilňovanie priaznivého prostredia pre občiansku spoločnosť; nabáda rozvojové krajiny, aby presadzovali dialóg a najlepšie postupy v oblasti ochrany občianskej spoločnosti a spolupráce;
 35. víta plány spolupráce EÚ s občianskou spoločnosťou ako účinný nástroj a ako možný nový rámec EÚ pre spoluprácu s občianskou spoločnosťou; považuje za nanajvýš dôležité, aby boli organizácie občianskej spoločnosti zapojené nielen do procesu konzultácií, ktorý predchádza vypracovaniu týchto plánov, ale aj do ich vykonávania, sledovania a preskúmania;

36. zaväzuje sa, že každoročne a v úzkej spolupráci s príslušnými subjektmi z príslušných inštitúcií a MVO vytvorí zoznam krajín, v ktorých je priestor občianskej spoločnosti najviac ohrozený;
37. žiada podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby pravidelne zaraďovala do programu rokovaní Rady pre zahraničné veci diskusiu a následné opatrenia, pokiaľ ide o úsilie EÚ dosiahnuť prepustenie obhajcov ľudských práv, humanitárnych pracovníkov, novinárov, politických aktivistov, osôb väznených za ich náboženské alebo morálne presvedčenie a ďalších osôb väznených v dôsledku znižujúceho sa priestoru občianskej spoločnosti;
38. víta ustanovenie kontaktných miest pre ľudské práva a občiansku spoločnosť v delegáciách EÚ určených na zlepšovanie spolupráce s miestnou občianskou spoločnosťou, najmä pokiaľ ide o poskytovanie pomoci zraniteľným a marginalizovaným skupinám a jednotlivcom; vyzýva delegácie EÚ, aby poslancov národných parlamentov, vlády a miestne orgány systematicky informovali o znižujúcom sa priestore občianskej spoločnosti a ochrane aktivistov a aby naďalej spolupracovali s organizáciami občianskej spoločnosti počas programového cyklu fondov EÚ a ich následného sledovania, a to aj v prípadoch postupného ukončovania dvojstrannej spolupráce; žiada ďalej delegácie EÚ, aby pravidelne a transparentne informovali občiansku spoločnosť o finančných prostriedkoch a možnostiach financovania;
39. žiada EÚ a jej členské štáty, aby do svojich dvojstranných vzťahov systematicky zahŕňali otázku znižujúceho sa občianskeho priestoru a aby využívali všetky dostupné nástroje a prostriedky vrátane rozvoja a obchodu s cieľom zaistiť, aby partnerské krajiny dodržiavali svoj záväzok chrániť a garantovať ľudské práva; vyzýva EÚ, aby podrobne sledovala zapojenie aktérov občianskej spoločnosti v partnerských krajinách a naliehala na vlády, aby zrušili všetky zákony, ktoré sú v rozpore so slobodou zhromažďovania a združovania; nazdáva sa v tejto súvislosti, že EÚ by mala zaviesť pozitívnu podmienenosť rozpočtovej podpory, pokiaľ ide o akékoľvek obmedzenie priestoru občianskej spoločnosti;
40. zdôrazňuje, že západná občianska spoločnosť by mala poskytovaním odborných znalostí podporovať vznik a posilňovanie mimovládnych organizácií, aby im pomohla prispievať k rozvoju vo svojich krajinách;
41. výrazne podporuje využívanie synergického účinku medzi nástrojmi EÚ na financovanie vonkajšej činnosti v záujme podpory občianskej spoločnosti a vyzýva na komplexné zmapovanie celkového financovania občianskej spoločnosti zo strany EÚ na úrovni jednotlivých krajín s cieľom zabrániť zdvojeniu či prekryvaniu a pomôcť odhaliť prípadné medzery a potreby v oblasti financovania;
42. nabáda EÚ, aby prijala usmernenia pre partnerstvo v oblasti rozvojovej spolupráce s cirkvami, organizáciami založenými na náboženskom vyznaní a vedúcimi náboženskými predstaviteľmi, a to na základe skúseností z medzinárodných organizácií a programov (napr. UNICEF, Svetovej banky, WHO alebo Rozvojového programu Organizácie Spojených národov) a osvedčených postupov v členských štátoch a v zahraničí;

43. dôrazne odporúča lepšiu ochranu zástupcov organizácií občianskej spoločnosti v tretích krajinách s cieľom zamerať sa na odstránenie akejkoľvek prípadnej nevráživosti voči nim;
44. víta väčšiu flexibilitu, ktorú poskytujú viaceré finančné nástroje EÚ v oblasti rozvojovej spolupráce, ktorá okrem iného umožňuje ľahšiu registráciu žiadateľov o granty a v prípade potreby zachovanie dôvernosti pre príjemcov; domnieva sa však, že je možné urobiť viac pre to, aby sa na osobitné situácie v jednotlivých krajinách reagovalo čo najvhodnejšie a najprimeranejšie, vrátane poskytovania viac informácií v súvislosti s pripravovanými výzvami na predkladanie návrhov, viacerých možností financovania, pravidelnejších aktualizácií plánov a ich verejnej dostupnosti, harmonizácie a zjednodušenia spôsobov financovania a podpory organizácií občianskej spoločnosti pri ich administratívnych postupoch;
45. žiada Komisiu, aby do viacročného orientačného programu nástroja rozvojovej spolupráce na obdobie 2014 – 2020 začlenila tematickú celosvetovú výzvu na predkladanie návrhov s osobitným zameraním na problematiku znižujúceho sa priestoru občianskej spoločnosti;
46. žiada Komisiu, aby zvýšila prostriedky európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva (EIDHR) na riešenie problému znižujúceho sa priestoru občianskej spoločnosti a postavenia obhajcov ľudských práv; vyjadruje poľutovanie nad tým, že ročné sumy sú v niektorých krajinách na extrémne nízkej úrovni; vyzýva Komisiu, aby identifikovala nové formy aktivizmu, ktoré by sa mali financovať z EIDHR, a to prijatím komplexného prístupu k organizáciám občianskej spoločnosti, a aby pokračovala v úsilí o zavedenie flexibilnejšieho a zjednodušeného postupu získavania finančných prostriedkov EIDHR, najmä pre mladých ľudí, vrátane výraznejších výnimiek pre obzvlášť ohrozené organizácie občianskej spoločnosti a podpory neregistrovaným skupinám, ktoré by mali byť napokon uznané príslušnými orgánmi; domnieva sa, že väčší dôraz by sa mal klásť na podporu miestnych skupín a subjektov, keďže otázky ľudských práv sú často reálnejšie a naliehavjšie pociťované na miestnej úrovni; znovu zdôrazňuje význam EIDHR pri poskytovaní naliehavej priamej finančnej a materiálnej podpory ohrozeným obhajcom ľudských práv a núdzového fondu, ktorý delegáciám EÚ umožňuje, aby im ad hoc poskytovali priame granty; uznáva význam koalícií alebo konzorcií medzinárodných a vnútroštátnych aktérov občianskej spoločnosti pre uľahčenie práce miestnych mimovládnych organizácií a ich ochranu pred represívnymi opatreniami; žiada Komisiu, ESVČ a členské štáty, aby podporovali účinné spoločné vykonávanie usmernení EÚ o ochrancoch ľudských práv vo všetkých tretích krajinách, v ktorých je občianska spoločnosť ohrozená, a to prijímaním miestnych stratégií na účely ich plného vykonávania;
47. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

11.7.2017

STANOVISKO VÝBORU PRE ZAHRANIČNÉ VECI

pre Výbor pre rozvoj

k riešeniu problému znižujúceho sa priestoru občianskej spoločnosti v rozvojových krajinách

(2016/2324(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko (*): Francisco Assis

(*) Postup pridružených výborov – článok 54 rokovacieho poriadku

NÁVRHY

Výbor pre zahraničné veci vyzýva Výbor pre rozvoj, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. odsudzuje jav znižujúceho sa priestoru občianskej spoločnosti, ktorý je súčasťou celosvetového autoritárskeho tlaku proti demokracii a ľudským právam; vyjadruje poľutovanie nad tým, že niektoré tretie krajiny často ohraničujú alebo obmedzujú slobodu prejavu s cieľom umlčať odpor alebo kritiku, a to aj prostredníctvom blokovania mobilného internetu, obmedzovania sociálnych médií a zákazu komunikácie so zahraničnými skupinami; pripomína, že týmito obmedzeniami neúmerne trpia určité skupiny, napr. ženy, mladí ľudia, LGBTI osoby a menšiny, ako sú Rómovia, pôvodné obyvateľstvo a osoby so zdravotným postihnutím; vyzýva vlády, aby vyšetrili akty obťažovania a zastrasovania namierené voči organizáciám občianskej spoločnosti (OOS) a jednotlivým aktivistom, ktorí iba uplatňujú svoje práva na slobodu vyjadrovania, zhromažďovania a združovania, a aby v týchto prípadoch vyvodili zodpovednosť; varuje pred rastúcim používaním zbytočnej a nadmernej sily zo strany bezpečnostných síl na potlačanie zhromaždení, okrem iného sledovaním, svojvoľným zadržávaním, mučením a iným zlým zaobchádzaním a ukladaním trestu smrti; vyjadruje znepokojenie nad prísnymi obmedzeniami slobody tlače zo strany niektorých štátov, ktoré rozkladajú nezávislé médiá ich obťažovaním a prijímaním represívnych právnych predpisov, čo núti novinárov a blogerov, aby volili medzi autocenzúrou, obťažovaním a zatýkaním, alebo exilom; pripomína, že dlhodobá stabilita, demokracia a odolnosť spoločnosti sa dá dosiahnuť a udržiavať len zabezpečením otvorenosti a autonómnosti občianskeho priestoru a dodržiavaním práv na slobodu prejavu, presvedčenia, a to aj na internete, a na pokojné zhromažďovanie a združovanie; berie na vedomie, že obmedzovanie občianskej spoločnosti a hrozby voči nej môžu pochádzať aj od neštátnych subjektov vrátane podnikateľského sektora; odsudzuje beztrestnosť viacerých štátov, pokiaľ ide o ich útoky

na občiansku spoločnosť, a vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že vzťahy medzi niektorými štátmi a EÚ sú niekedy takýmito útokmi nedotknuté;

2. vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že na celom svete rastie počet útokov na obhajcov ľudských práv; vyzýva EÚ, najmä podpredsedníčku Komisie / vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (PK/VP), aby prijali politiku, ktorá bude systematicky a jednoznačne odsudzovať vraždy obhajcov ľudských práv a akékoľvek pokusy o násilie páchané voči nim, o ich prenasledovanie, ohrozovanie, obťažovanie, násilné zmiznutie, väznenie či svojvoľné zatýkanie, aby odsúdili tých, ktorí sa takýchto činov dopúšťajú alebo ich tolerujú, a aby zintenzívnila verejnú diplomaciu tým, že bude otvorene a jednoznačne podporovať obhajcov ľudských práv; vyzýva delegácie EÚ a diplomatické zastúpenia členských štátov, aby aj naďalej aktívne podporovali obhajcov ľudských práv, najmä systematickým sledovaním súdnych konaní, návštevami obhajcov ľudských práv vo väzení a prípadne vydávaním vyhlásení k jednotlivým prípadom;
3. zdôrazňuje, že zmenšujúci sa priestor pre občiansku spoločnosť je celosvetovým javom, ktorý sa nevyskytuje len v rozvojových krajinách, ale stále viac sa objavuje aj v tradičných demokraciách a krajinách so strednými a vysokými príjmami vrátane členských štátov EÚ a u niektorých jej najbližších spojencov; žiada EÚ a jej členské štáty, aby išli príkladom a dôsledne presadzovali základné práva občianskej spoločnosti a zaoberali sa všetkými negatívnymi trendmi v tejto oblasti;
4. žiada EÚ, aby uznala, že vládam, politickým stranám, parlamentom a administratívam v prijímajúcich krajinách treba poskytnúť usmernenia k vypracúvaniu stratégií, ktorých cieľom je vytvoriť náležité právne, správne a politické prostredie, ktoré umožní účinnú prácu OOS;
5. domnieva sa, že EÚ by mala používať svoje nástroje zahraničnej politiky vrátane nástrojov v oblasti ľudských práv a rozvoja a dvojstranné dohody s tretími krajinami na riešenie štrukturálnych príčin problému zmenšujúceho sa priestoru občianskej spoločnosti a na navrhnutie mnohostranného prístupu, keďže niektoré krajiny vrátane rozvojových uplatňujú obmedzenia, ako sú požiadavky na svojvoľnú registráciu a požiadavky na podávanie správ, zmanipulované trestné obvinenia vrátane trestnoprávných predpisov týkajúcich sa hanobenia, neohlásené kontroly a audity, protiteroristické a bezpečnostné opatrenia, zákazy vycestovania, zmrazenie majetku a odňatie slobody; vyjadruje znepokojenie nad tým, že ak OOS v súlade so zákonom prijímajú finančné prostriedky zo zahraničia, môžu byť označené za zahraničných agentov, čo ich stigmatizuje a výrazne zvyšuje riziká, ktorým čelia; žiada EÚ, aby posilnila svoje nástroje a politiky zaoberajúce sa budovaním inštitúcií a zásadami právneho štátu tak, aby obsahovali dôrazné kritériá v oblasti zodpovednosti a boja proti beztrestnosti za svojvoľné zatýkanie, policajné násilie, mučenie obhajcov ľudských práv a iné zlé zaobchádzanie s nimi, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že ženy a muži prežívajú takéto zaobchádzanie odlišne;
6. domnieva sa, že je potrebné jasnejšie prepojiť jednotlivé nástroje zahraničnej politiky EÚ: napr. pri určovaní prostriedkov na rozvojovú spoluprácu pre tretie krajiny by sa mali zohľadňovať trendy a situácia, pokiaľ ide o obranu ľudských práv a demokratické slobody v príslušnej krajine a ako blízko majú postoje zahraničnej politiky tejto krajiny k postojom EÚ;

7. vyzýva Komisiu, Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), členské štáty, PK/VP a osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva, aby rozhodnejšie, konzistentnejšie a včas vyjadrovali námietky ešte pred prijatím obmedzujúcich zákonov a postupov týkajúcich sa OOS a systematicky túto otázku nastoľovali v rámci politického dialógu a dialógu o ľudských právach na najvyššej úrovni; varuje pred prípadmi používania príliš voľnej definície terorizmu na umlčanie novinárov, obhajcov ľudských práv a politických disidentov; domnieva sa, že aktéri EÚ by mali pri pridelovaní finančnej pomoci vládam rozvojových krajín viac uplatňovať podmienenosť na základe priestoru, ktorý v nich majú občianske spoločnosti k dispozícii; zdôrazňuje dôležitosť úlohy delegácií EÚ a nabáda ich, aby sa aj naďalej podieľali na podpore OOS a jednotlivých aktivistov, okrem iného prostredníctvom poskytovania pomoci pri súdnych konaniach a monitorovaním súdnych procesov s ochrancami ľudských práv; domnieva sa, že v prípadoch rýchleho a dramatického zmenšovania priestoru pre občiansku spoločnosť by mali členské štáty EÚ udeliť postihnutým ľudskoprávnym MVO či jednotlivým obhajcom ľudských práv verejné uznanie na vysokej úrovni za ich prácu, napríklad tak, že ich navštívia počas oficiálnych návštev;
8. vyzýva všetkých aktérov EÚ, aby na viacstranných fórach účinnejšie presadzovali posilnenie medzinárodného právneho rámca na podporu demokracie a ľudských práv okrem iného spoluprácou s mnohostrannými organizáciami ako je OSN vrátane osobitných postupov OSN a mechanizmu všeobecného pravidelného preskúmania (UPR) Rady OSN pre ľudské práva a s regionálnymi organizáciami, ako sú Organizácia amerických štátov (OAS), Africká únia (AÚ), Združenie národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN), Liga arabských štátov (AL) a pracovná skupina Spoločenstva demokracií pre umožnenie činnosti a ochranu občianskej spoločnosti; pripomína, že je dôležité, aby Únia začala so všetkými partnerskými krajinami inkluzívny dialóg o ľudských právach, a to s účasťou OOS; vyzýva Úniu aj jej členské štáty, aby posilnili svoje programy týkajúce sa dobrej správy vecí verejných s tretími krajinami a podporili výmenu osvedčených postupov v oblasti zapojenia OOS do rozhodovacieho procesu a ich účasti na ňom; považuje za potrebné podporovať trojstranný dialóg medzi vládami, EÚ a OOS, a to aj o zložitých otázkach, ako je bezpečnosť a migrácia;
9. požaduje zriadenie mechanizmu „monitorovania zmenšujúceho sa priestoru a včasného varovania“ s účasťou príslušných inštitúcií EÚ, ktorý bude schopný monitorovať hrozby namierené voči priestoru občianskej spoločnosti a obhajcom ľudských práv a vyslať varovanie vždy, keď budú k dispozícii dôkazy o tom, že rozvojová krajina pripravuje vážne nové obmedzenia namierené voči občianskej spoločnosti alebo keď vláda využíva tzv. vládou organizované mimovládne organizácie, aby predstierala existenciu nezávislej občianskej spoločnosti, aby EÚ bola schopná reagovať skôr, koordinovane a viditeľne;
10. zaväzuje sa, že každoročne a v úzkej spolupráci s príslušnými aktérmi z radov príslušných inštitúcií a MVO vytvorí zoznam krajín, v ktorých je priestor pre občiansku spoločnosť najviac ohrozený;
11. vyzýva Komisiu, aby zvýšila prostriedky európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva (EIDHR) na riešenie problému zmenšujúceho sa priestoru a postavenia obhajcov ľudských práv; vyjadruje poľutovanie nad tým, že ročné sumy sú v niektorých krajinách na mimoriadne nízkej úrovni; vyzýva Komisiu, aby identifikovala nové formy aktivizmu, ktoré by mal financovať EIDHR, a to prijatím komplexného prístupu k OOS, a aby

pokračovala v úsilí o zavedenie flexibilnejšieho a zjednodušeného postupu získavania finančných prostriedkov EIDHR, najmä pre mladých ľudí vrátane výraznejších výnimiek pre tie OOS, ktoré sú obzvlášť ohrozené, a podpory neregistrovaným skupinám, ktoré by orgány mali nakoniec uznať; domnieva sa, že väčší dôraz by sa mal klásť na podporu miestnych skupín a aktérov, keďže s otázkami ľudských práv sa často stretávajú priamo a naliehavejšie na miestnej úrovni; znovu zdôrazňuje význam EIDHR pri poskytovaní naliehavej priamej finančnej a materiálnej podpory ohrozeným obhajcom ľudských práv a núdzového fondu, ktorý delegáciám EÚ umožňuje poskytovať im priame granty ad hoc; uznáva význam koalícií alebo konzorcií medzinárodných a vnútroštátnych aktérov občianskej spoločnosti pre uľahčenie práce miestnych mimovládnych organizácií a ich ochranu pred represívnymi opatreniami; žiada Komisiu, ESVČ a členské štáty, aby podporovali účinné, spoločné vykonávanie usmernení EÚ o ochrancoch ľudských práv vo všetkých tretích krajinách, v ktorých je občianska spoločnosť ohrozená, prijímaním miestnych stratégií na ich riadne vykonávanie;

12. vyzýva Komisiu a ESVČ, aby stanovili najlepšie postupy a vypracovali jasné kritériá a ukazovatele pre zmenšujúci sa priestor občianskej spoločnosti v kontexte akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu a preskúmania EIDHR v polovici trvania s cieľom odmerať skutočný pokrok.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	11.7.2017
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 58 -: 1 0: 7
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Bas Belder, Mario Borghezio, Victor Boștinaru, Elmar Brok, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Aymeric Chauprade, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Michael Gahler, Iveta Grigule, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Janusz Korwin-Mikke, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ryszard Antoni Legutko, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, Alex Mayer, David McAllister, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Tonino Picula, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Jordi Solé, Jaromír Štětina, Charles Tannock, László Tőkés, Miguel Urbán Crespo, Ivo Vajgl, Elena Valenciano, Geoffrey Van Orden, Hilde Vautmans, Anders Primdahl Vistisen, Boris Zala
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Brando Benifei, Luis de Grandes Pascual, András Gyürk, Javi López, Marietje Schaake, Eleni Theoharous, Paavo Väyrynen, Marie-Christine Vergiat
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Inés Ayala Sender, Ádám Kósa, Ernest Urtasun, Bodil Valero

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

58	+
ALDE	Petras Auštrevičius, Iveta Grigule, Javier Nart, Jozo Radoš, Marietje Schaake, Ivo Vajgl, Hilde Vautmans, Paavo Väyrynen
ECR	Bas Belder, Ryszard Antoni Legutko, Charles Tannock, Eleni Theocharous, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
NI	Aymeric Chauprade
PPE	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Elmar Brok, Lorenzo Cesa, Arnaud Danjean, Michael Gahler, András Gyürk, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ádám Kósa, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Alojz Peterle, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jaromír Štětina, László Tőkés, Luis de Grandes Pascual
S&D	Francisco Assis, Inés Ayala Sender, Brando Benifei, Victor Boștinaru, Andi Cristea, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Arne Lietz, Javi López, Andrejs Mamikins, Alex Mayer, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Elena Valenciano, Boris Zala
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Barbara Lochbihler, Tamás Meszerics, Jordi Solé, Ernest Urtasun, Bodil Valero

1	-
EFDD	James Carver

7	0
ENF	Mario Borghezio
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Sabine Lösing, Sofia Sakorafa, Miguel Urbán Crespo, Marie-Christine Vergiat
NI	Janusz Korwin-Mikke

Vysvetlivky k symbolom:

+ : hlasovali za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE

Dátum prijatia	30.8.2017
Výsledok záverečného hlasovania	+: 22 -: 1 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Ignazio Corrao, Raymond Finch, Doru-Claudian Frunzulică, Charles Goerens, Enrique Guerrero Salom, Heidi Hautala, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Arne Lietz, Linda McAvan, Norbert Neuser, Vincent Peillon, Elly Schlein, Eleni Theoharous, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská, Joachim Zeller
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Marina Albiol Guzmán, Thierry Cornillet, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Paul Rübige, Rainer Wieland

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

22	+
ALDE	Thierry Cornillet, Charles Goerens, Paavo Väyrynen
ECR	Eleni Theoharous
EFDD	Ignazio Corrao
PPE	Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Paul Rübig, Bogdan Brunon Wenta, Rainer Wieland, Joachim Zeller, Anna Záborská
S&D	Doru-Claudian Frunzuliță, Enrique Guerrero Salom, Arne Lietz, Linda McAvan, Norbert Neuser, Vincent Peillon, Elly Schlein
VERTS/ALE	Heidi Hautala, Maria Heubuch

1	-
EFDD	Raymond Finch

1	0
GUE/NGL	Marina Albiol Guzmán

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania